

Risicoparaagraaf eerste kwartaal 2019

Inleiding

In het risicomanagementbeleid 'riskeer, beheers en realiseer meer' is vastgelegd dat projectrisico's worden verantwoord in de kwartaalrapportages die aan zowel Gedeputeerde Staten als Provinciale Staten worden verstrekt. In het handboek grote projecten is ook aandacht voor risicobeheersing en het rapportagesysteem voor de grote projecten (IPA) is hierop ingericht.

Tegelijkertijd met deze kwartaalrapportages wordt ook informatie verstrekt over de ontwikkeling van het provinciaal risicoprofiel en daarmee ook over andere provinciale risico's.

Risico's

In het risicoprofiel van Zeeland zijn alle risico's waaraan onze Provincie wordt blootgesteld opgenomen. Een aantal van deze risico's hebben tevens een relatie met (voormalige) grote projecten. Het gaat om risico's met betrekking tot onderstaande onderwerpen.

Overzicht risico's eerste kwartaalrapportage 2019

- Garantstelling Hulst i.v.m. Perkpolder
- Thermphos
- Wettelijke milieutaken RUD / DCMR
- Waterdunen beheer
- Garantstelling Zeeuwse Bibliotheek
- Controle POP-2/POP-3 en overige Europese gelden
- Tekort in Faunafonds
- Sloeweg: fase 2 budgetoverschrijding
- Wijziging licentiestructuur
- Schadeclaim
- Sloeweg: fase 1 Rijksbijdrage

In het overzicht staan de risico's in volgorde van invloed. De risico's met betrekking tot Garantstelling Hulst i.v.m. Perkpolder, Thermphos, wettelijke milieutaken RUD / DCMR en Waterdunen beheer bepalen voor het grootste deel het risicoprofiel van de provincie en zijn op grond daarvan aan te merken als de grootste risico's. Het overzicht bestaat overigens niet uit alleen enkelvoudige risico's. Zo zijn er meerdere risico's die betrekking hebben op bijvoorbeeld wettelijke milieutaken RUD / DCMR en Waterdunen beheer. Er zijn geen risico's komen te vervallen ten opzichte van de vierde kwartaalrapportage 2018. Er zijn twee nieuwe risico's ten opzichte van de vierde kwartaalrapportage. Dit betreft een mogelijke schadeclaim en risico's met betrekking tot wettelijke milieutaken RUD / DCMR.

Garantstelling gemeente Hulst in verband met Perkpolder

In het derde kwartaal van 2017 hebben PS besloten het project Perkpolder volledig over te dragen aan de gemeente Hulst, gezien de fase waarin het project zich verkeerde, en haar aandelen in Perkpolder Beheer BV te verkopen aan de gemeente Hulst. De gemeenteraad van Hulst heeft besloten deze aandelen over te nemen en het project zelfstandig voort te zetten. De provincie is daardoor per 1-1-2018 geen aandeelhouder meer en heeft haar grondvoorraad Perkpolder verkocht aan Perkpolder Beheer BV. De provincie staat na uittreding nog wel garant voor een maximum bedrag van € 3,3 miljoen ter beperking van de financiële risico's van de gemeente Hulst.

Thermphos

Als uitvloeisel van het rapport Samsom is in december 2017 door het Rijk, NV Zeeland Seaports en de provincie Zeeland de financiële overeenkomst sanering Thermphos ondertekend. In deze overeenkomst hebben de drie partijen afspraken gemaakt over het ter beschikking stellen van een taakstellend budget van € 129,5 miljoen. In deze overeenkomst is opgenomen dat financiële tegenvallers en meevallers ten opzichte van het taakstellende budget door Partijen in gelijke delen, namelijk ieder voor 1/3 deel, worden gedeeld.

Gezien de financiële bijdrage en de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor mee- en tegenvallers stuurt de Provincie als mede-opdrachtgever op de opdracht voor de sanering, de kosten en de risicobeheersing. Van Citters Beheer levert hiervoor kwartaalrapportages en de stuurgroep 'Sanering voormalig Thermphos terrein' stelt de kwartaalrapportages vast. De prognose van VCB (Q4 2018) is dat de fysieke sanering eind 2020 zal zijn afgerond, binnen het beschikbare budget. De administratieve afhandeling zal dan medio 2021 gereed zijn. Op basis van de kwartaalrapportages van VCB, de door de accountant gecontroleerde jaarrekening 2018 en een externe toets (februari 2018) op de omvang van de projectkosten tot de afronding van het project is het risico ten opzichte van het vorige kwartaal naar beneden bijgesteld.

Wettelijke milieutaken RUD / DCMR

Een van de wettelijke taken van de Provincie betreft het verlenen van milieuvergunningen en het houden van toezicht op o.a. het gebied van lucht, bodem, geluid en water. Voor wat betreft bedrijven die vallen onder het BRZO regime is besloten dat deze taken door DCMR Milieudienst Rijnmond, in plaats van de RUD Zeeland worden uitgevoerd. In de najaarsnota 2018 hebben wij aangegeven dat er sprake kan zijn van frictiekosten die voor rekening van de Provincie komen. Daarnaast kan uit de evaluatie van het P*Q systeem blijken dat een structureel hogere bijdrage aan de RUD nodig is. De financiële gevolgen van deze risico's zijn ingeschat en meegenomen in de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit.

Waterdunen beheer

Voor Waterdunen is er een harde knip aangebracht tussen de uitvoerings- en beheerfase van Waterdunen. De risico's van de uitvoeringsfase zijn onderdeel van het grote project Waterdunen en worden toegelicht in de kwartaalrapportage van Waterdunen. De risico's van de beheerfase zijn door de knip geen onderdeel van het grote project en worden meegenomen in de berekening van het provinciaal risicoprofiel.

In de beheerfase gaat het om het beheer en onderhoud van het gebied Waterdunen. Op hoofdlijnen is duidelijk dat beheer en onderhoud na de grondoverdracht /-uitruil aan de projectpartners toekomt en zij als nieuwe eigenaren hiervoor verantwoordelijk zijn. In de beheerfase is de provincie echter voor enkele jaren mede-risicodragers voor de inlaatkreek en de zandvang. De financiële gevolgen van risico's in deze periode zijn ingeschat en meegenomen in de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit.

Benodigde risicobuffer

Op basis van de risicogegevens wordt door middel van een risicosimulatie de benodigde risicobuffer berekend. Dit is de buffer die nodig is om de financiële gevolgen van risico's op te kunnen vangen. Deze simulatie wordt toegepast, omdat het reserveren van het maximale bedrag in de "worst case" ongewenst en onnodig is. De risico's zullen immers niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang optreden. Bij de berekening van de risicosimulatie gaan we uit van een zekerheidspercentage van 90%. Uit de risicosimulatie volgt dat met 90% zekerheid kan worden gesteld dat alle risico's zijn afgedekt met een bedrag van € 6,4 miljoen. Tot en met de vierde kwartaalrapportage 2018 is,

conform het vastgestelde beleid, de benodigde risicobuffer berekend met een zekerheidspercentage van 95%.

Beschikbare risicobuffer

De beschikbare risicobuffer bestaat uit het geheel aan middelen dat beschikbaar is om de risico's in financiële zin af te dekken.

(bedragen x € 1 miljoen)

Beschikbare risicobuffer

Algemene reserve	18,0
Bestemmingsreserve	0,0
Vrije belastingcapaciteit Motorrijtuigenbelasting	12,1
Ruimte meerjarenbegroting	22,6
Totaal	52,7

De Algemene reserve is doorgaans de primaire risicobuffer, omdat deze direct is in te zetten. De Algemene reserve bevat incidentele middelen zonder bestemming.

Ratio weerstandsvermogen

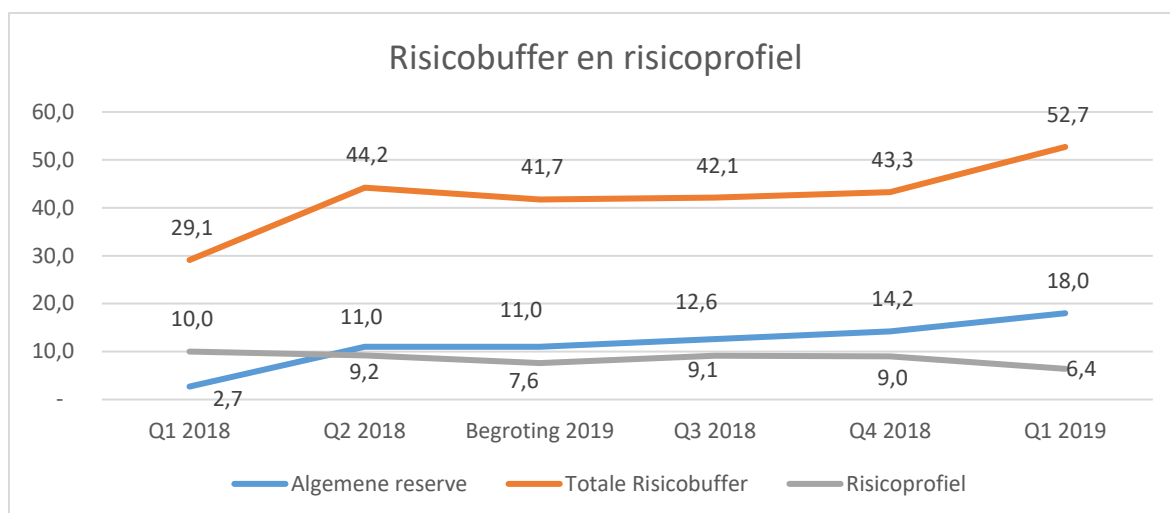
Via het risicomangementbeleid hebben Provinciale Staten een ondergrens voor het ratio van het weerstandsvermogen vastgesteld van 1,5. Dit valt in de klasse ruim voldoende. Daarnaast is besloten dat de Algemene reserve minimaal gelijk (ratio 1,0) moet zijn aan de benodigde risicobuffer. Op basis van deze ratio's wordt bepaald of het weerstandsvermogen van de provincie toereikend is bij het huidige risicoprofiel.

Met het risicoprofiel zoals opgenomen in deze rapportage is de berekening van de ratio's als volgt.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare risicobuffer}}{\text{Benodigde risicobuffer}} = \frac{52,7}{6,4} = 8,2$$

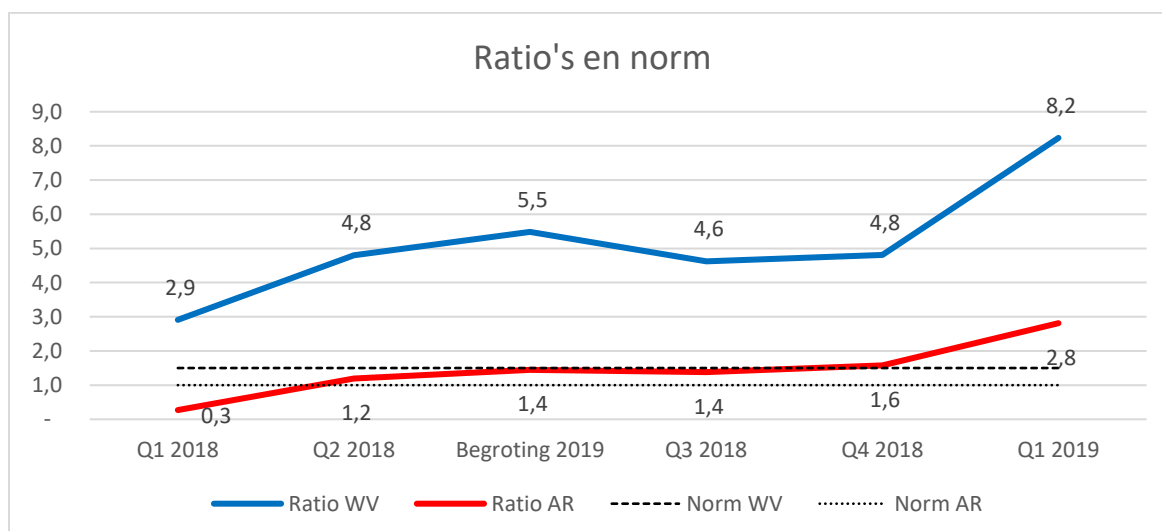
$$\text{Ratio Algemene reserve} = \frac{\text{Algemene reserve}}{\text{Benodigde risicobuffer}} = \frac{18,0}{6,4} = 2,8$$

De ontwikkeling van de beschikbare risicobuffer en het risicoprofiel ziet er als volgt uit:

De risicobuffer stijgt flink ten opzichte van de vorige kwartalen terwijl het risicoprofiel een behoorlijke daling laat zien. De risicobuffer neemt vooral toe door een stijging van de Algemene reserve van 14,2 naar 18,0 en een toename van de ruimte in de meerjarenbegroting van 14,3 naar 22,6. De daling van het risicoprofiel wordt veroorzaakt door een lagere inschatting van het risico Thermphos én doordat de benodigde risicobuffer vanaf 2019 wordt berekend met een zekerheidspercentage van 90% in plaats van 95%.

De ontwikkeling van de ratio's weerstandsvermogen en Algemene Reserve is in onderstaande grafiek weergegeven:

De ratio's weerstandsvermogen en Algemene reserve stijgen aanzienlijk ten opzichte van de laatste kwartaalrapportages omdat de risicobuffer groter wordt en het risicoprofiel kleiner.